

รายละเอียดของวารสาร

ชื่อวารสาร : วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Journal Name : JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ชื่อบรรณาธิการ : รศ.ดร.วรินทร์ ราชศรี

ชื่อย่อของวารสาร : สพม.

Abbreviation Name:

ISSN : 2586-9493

E-ISSN : 2697-4967

ที่อยู่สำหรับการติดต่อ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 80 ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

เจ้าของ : หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม / Social Sciences for Local Development Program Faculty of Humanities and Social Sciences Rajabhat Maha Sarakham University

จำนวนฉบับต่อปี : 4

Email : sanowa_cmh@hotmail.com

Website : <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/index>

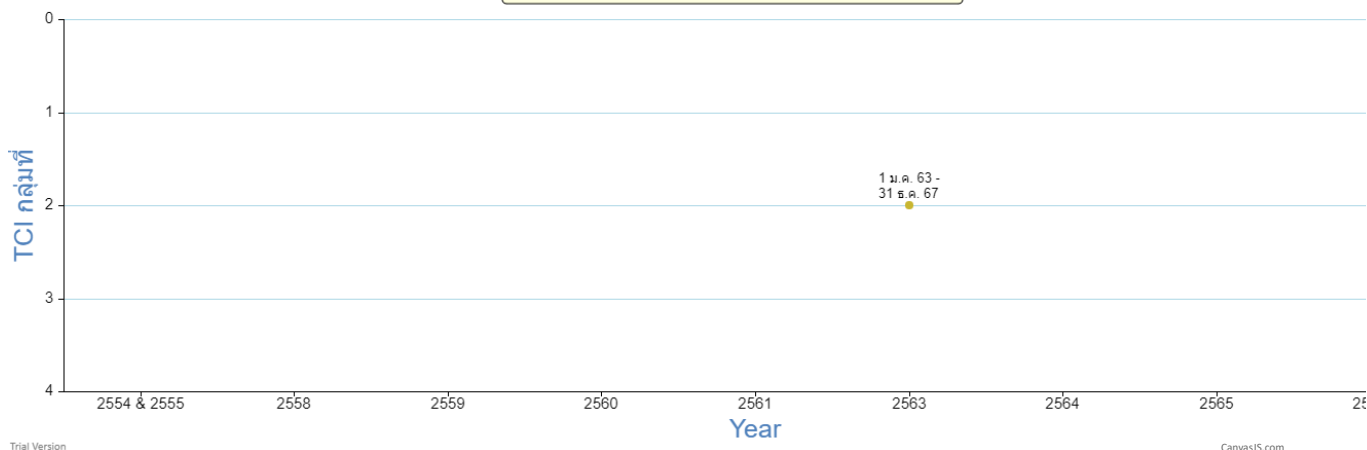
TCI กลุ่มที่ : 2

สาขาหลักของวารสาร : Social Sciences

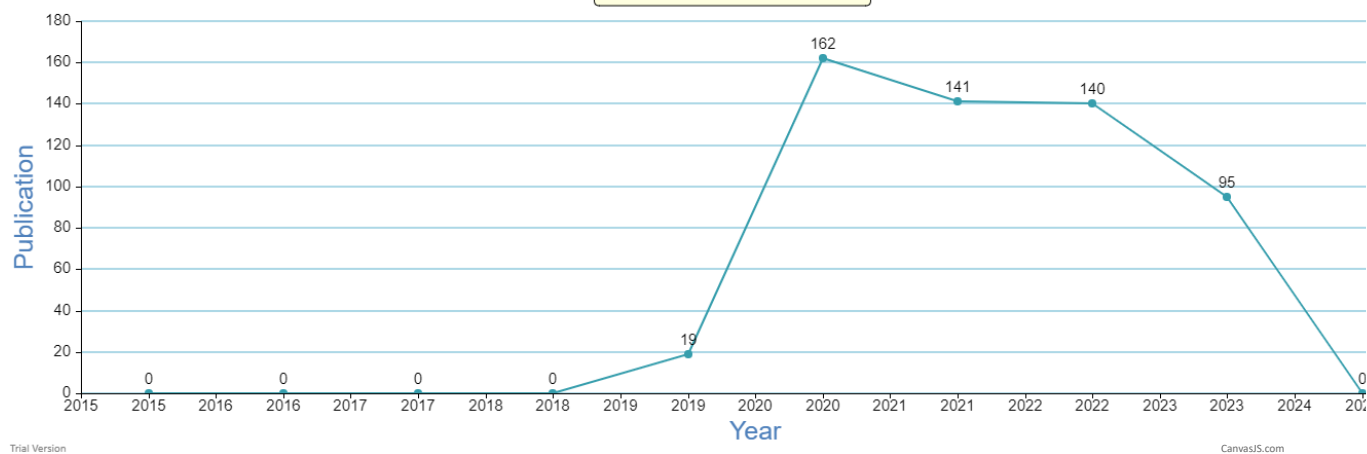
สาขาย่อยของวารสาร : Arts and Humanities / Psychology / Social Sciences

หมายเหตุ :

กลุ่มของวารสารในฐานข้อมูล TCI

Publication 10 Years

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
(JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY)

ที่ วสพ.บ./๐๗๖๘

๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่บทความในวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรียน อาจารย์ณัฐวุฒิ สุทธิประภา^๑, อภินันท์ ทะสุนทร^๒ และสุภาญดา ทองคำ^๓

ตามที่ท่านได้ส่งบทความเรื่อง “ทัศนคติของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการ
เลือกตั้ง: กรณีศึกษานักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์” เพื่อลงตีพิมพ์เผยแพร่
บทความในวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งกองบรรณาธิการ
ได้ทำตามกระบวนการพิจารณาบทความ โดยเสนอบทความต่อผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ (Peer Review)
ให้พิจารณาตรวจถ่วงกันอย่างเข้มข้น และเคร่งครัดเพื่อให้ได้บทความที่มีคุณภาพ

ในการนี้กองบรรณาธิการขอเรียนแจ้งให้ท่านทราบว่า บทความที่ท่านส่งมา ได้ผ่านการพิจารณา
จากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างเคร่งครัดเรียบร้อยแล้ว และเห็นสมควรให้ลงตีพิมพ์เผยแพร่บทความในวารสาร
สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ ประจำเดือนมกราคม –
มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ (TCI ฐาน ๒) ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วาริช ราศรี)

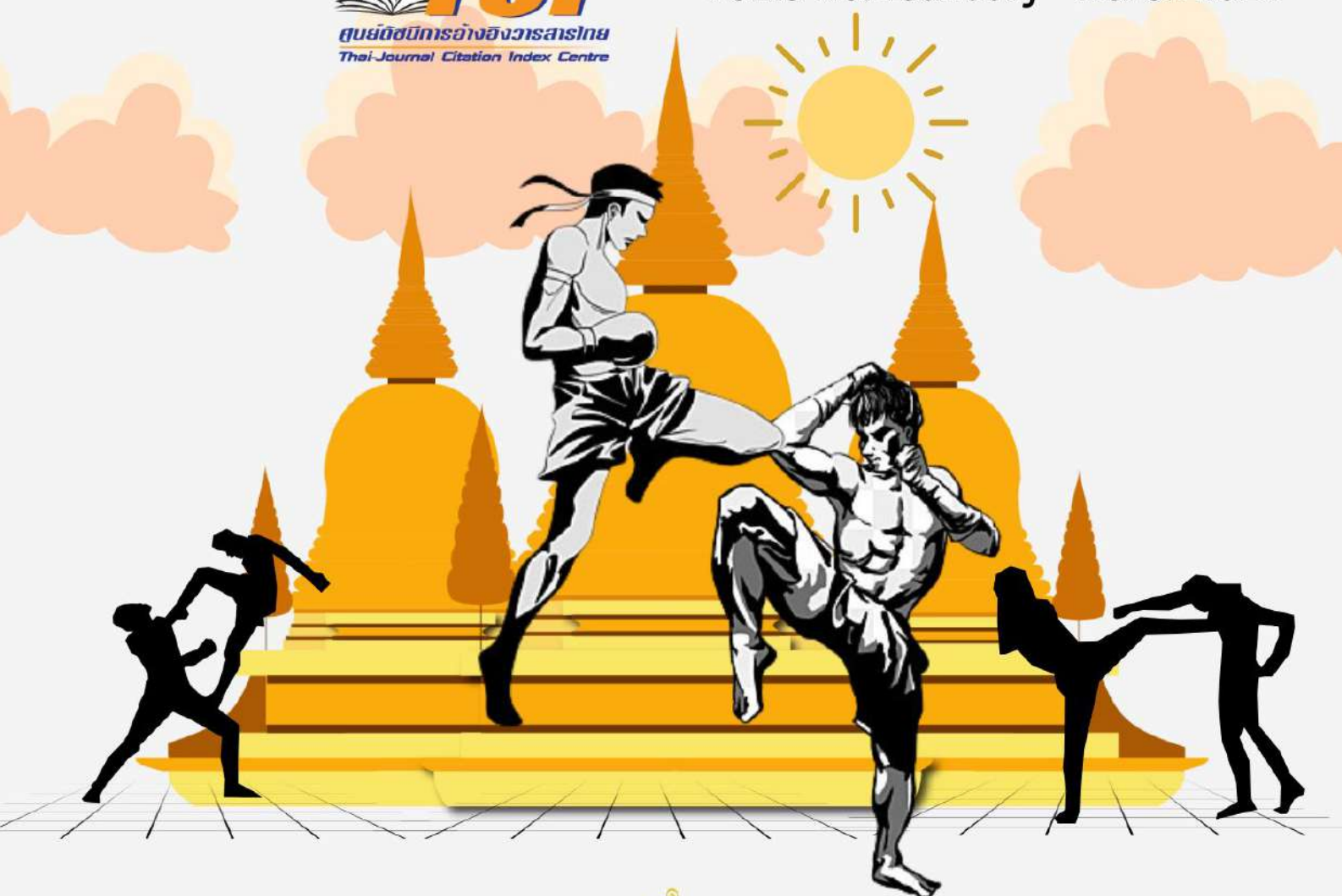
บรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2567
VoL.8 No.1 January - March 2024

ซอฟต์แวร์ซีรีส์ 1 : มวยไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม 2567

Vol.8, No.1 January-March 2024

ISSN: 2586-9493 (ISSN: 2697-4967 Online)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรับตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานบทความที่มีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ, การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
2. เพื่อรับตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานบทความ 2 ประเภท ได้แก่ บทความวิจัย บทความวิชาการ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ด้านองค์ความรู้ ความคิด แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจน เทคนิคการวิจัยใหม่ ๆ ต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ

กำหนดการของวารสาร

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานที่มีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ, การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยลักษณะของผลงานที่รับการตีพิมพ์มีอยู่ 3 ประเภท คือ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทปริทัศน์หนังสือหรือบทความปริทัศน์ โดยมีกำหนดการออกเล่มวารสารเป็นรายไตรมาสปีละ 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม

ฉบับที่ 2 ระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน

ฉบับที่ 3 ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน

ฉบับที่ 4 ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม

ขอบข่ายของวารสาร

1. เป็นผลงานบทความที่มีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ, การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

วารสารให้เข้าใจอย่างถูกต้องและทอ่งแท้

3.2 ผู้นิพนธ์ต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของบทความตนเองให้ดีกว่าก่อน ว่าได้เขียนบทความเป็นไปตามรูปแบบและองค์ประกอบที่วารสารกำหนดไว้หรือไม่

3.3 ผู้นิพนธ์ต้องส่งบทความผ่านหรือเข้าระบบแบบออนไลน์เท่านั้น

3.4 ผู้นิพนธ์ต้องมีจริยธรรม ในตนเอง โดยจะต้องไม่แอบอ้างนำเอาบทความหรือผลงานของบุคคลอื่นที่ไม่ได้รับการอนุญาต มาส่งเพื่อขอตีพิมพ์เผยแพร่

3.5 ผู้นิพนธ์ต้องมีจรรยาบรรณในตนเอง โดยจะต้องไม่นำบทความหรือผลงานของตนที่เคยตีพิมพ์มาแล้วจากแหล่งอื่น มาส่งเพื่อขอตีพิมพ์เผยแพร่ซ้ำซ้อนอีก

3.6 ผู้นิพนธ์ต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ระเบียบ ข้อบังคับที่วารสารกำหนดอย่างเคร่งครัด

3.7 หากผู้นิพนธ์ได้รับทราบผลหรือรับรู้ถึงผลการประเมินแล้ว ถ้าผ่านการพิจารณาโดยมีเงื่อนไขให้แก้ไขบทความ ผู้นิพนธ์ต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร็วและต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างครบถ้วน

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วารีธ ราชศรี

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์ (เลขาธิการบรรณาธิการ)

กองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย กองบรรณาธิการจากภายนอก 13 ท่าน และภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2 ท่าน รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 คน ดังนี้

กองบรรณาธิการ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศิริสรธริรัฐ	มหาวิทยาลัยมหิดล
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พจน์ ไชยเสนา	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา เอ็มอัมธรรม	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
6. รองศาสตราจารย์ ดร.วารีธ ราชศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ บุญเหลือ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ อัตไพบูลย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญอริ ยี่หะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิยุทธ์ จำรัสพันธุ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิราชย์ นันทันต์	มหาวิทยาลัยนครพนม
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
15. ดร.สุธีศักดิ์ ฝอดสูงเนิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการตรวจพิสูจน์อักษร ตรวจรูปแบบ และตรวจการอ้างอิง

อาจารย์พิชญ์ทิพา สุวรรณศรี

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทความวิจัย

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ รายวิชาทักษะการจัดการ
เรียนรู้วิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2564 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

70-79

Opinions of students toward online teaching and learning Course in
Management Skills for Learning Thai Language Academic Year 2021, Surat Thani
Rajabhat University

เบญจวรรณ ศรีกุล^{1*} และทิพวรรณ เดชสงค์²

Benjawon Sarikul^{1*} and Tippawan Detesong²

การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมในเขตชุมชนเมืองเทศบาลเมืองอรัญญิก
จังหวัดพิษณุโลก

80-90

Participatory Development for Elderly People Quality of Life in Urban
Community of Arunyak Municipality Phitsanulok Province

นนทชา ชัยทวิชานันท์^{1*} และพิงรัก ริยะชน²

Nonthacha Chaitawittanun^{1*} and Punkruk Riyakun²

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด STEAM Education ด้วยโปรแกรม ARDUINO
วิชาหุ่นยนต์เบื้องต้น เรื่องการเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงานของหุ่นยนต์ นักเรียนระดับชั้น
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

91-101

Development of Learning Management Subject's Basic Robotic Programming
Based on STEAM Education Concept with ARDUINO Program 3rd Year Diploma
Students

พงศ์ราม พรหมเกต^{1*} และสาคร อัดจักร²

Pongram Promkate^{1*} and Sakorn Atthajakara²

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้ง: กรณีศึกษานักศึกษา
สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

102-111

The Students' Attitude Toward Political Participation and Elections:
A Case Study of Political Science students Phetchabun Rajabhat University

ณัฐวุฒิ สุทธิประภา^{1*}, อภินันท์ ทะสุนทร² และสุกัญดา ทองคำ³

Nattawut Suthiprapa^{1*}, Apinan Thasunthorn² and Sukanda Thongkham³

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้ง: กรณีศึกษานักศึกษาศาสาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

The Students' Attitude Toward Political Participation and Elections:
A Case Study of Political Science students Phetchabun Rajabhat University

ณัฐวุฒิ สุทธิประภา^{1*}, อภินันท์ ทะสุนทร² และสุกัญดา ทองคำ³

Nattawut Suthiprapa^{1*}, Apinan Thasunthorn² and Sukanda Thongkham³

^{1,2,3}อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

^{1,2,3}Lecturer from the Faculty of Humanities and Social Sciences Phetchabun Rajabhat University

*Corresponding Author Email: nattawut.sut@pcru.ac.th

Received: 11 September 2023

Revised: 3 October 2023

Accepted: 5 October 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาศาสาวิชา
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาศาสาวิชา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และ 3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการ
เลือกตั้งของนักศึกษาศาสาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ
แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 คน ได้มาจากสูตรคำนวณของทาโร ยามาเน (1973) แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จาก
แบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1)
ทัศนคติต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาศาสาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีทิศทางในเชิงบวกอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$) การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นพลเมือง ($\bar{x} = 3.04$) อยู่ในระดับ
น้อยที่สุด 2) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาศาสาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาศาสาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.60$, $SD. = 1.04$) และ 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและ
การเลือกตั้งของนักศึกษาศาสาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย (1) ครอบครัวยังมีรายได้น้อย ($f = 59$, $p = 31.72$) (2) บิดามารดาไปทำงานต่างจังหวัด ($f = 57$, $p = 30.65$) และบรรยากาศทางการเมืองในรัฐบาลที่มาจากการ
รัฐประหาร ($f = 55$, $p = 29.57$) ความเบื่อหน่ายการเมืองแบบเดิม ($f = 40$, $p = 21.50$)

คำสำคัญ: ทัศนคติ, การมีส่วนร่วมทางการเมือง, การเลือกตั้ง

Abstract

This research consists purposes were 1. to study level of Phetchabun Rajabhat University Political Science
students' political participation 2. to compare their political participation attitude and 3. to mention problems and
obstacles affecting Phetchabun Rajabhat University Political Science students' political participation. is quantitative
research. The research tool was a questionnaire with a sample size of 186 people obtained from the calculation
formula of Taro Yamane (1973). The data collected from the questionnaire were then analyzed using descriptive
statistics consisting of percentages, averages, and values. standard deviation. The research results found that 1)

Attitudes towards politics and elections of political science students Phetchabun Rajabhat University There is a positive direction at a high level ($\bar{x} = 4.03$). Exercise of voting rights. It is one symbol that shows citizenship ($\bar{x} = 3.04$) at the lowest level. 2) The level of political participation in various fields of political science students. Phetchabun Rajabhat University found that the level of political participation in various fields of political science students. Phetchabun Rajabhat University as a whole At a moderate level ($\bar{x} = 2.60$, $SD. = 1.04$) and 3) problems, obstacles, and suggestions regarding political participation and elections for political science students. Phetchabun Rajabhat University consists of (1) families of students with low incomes ($f = 59$, $p = 31.72$) (2) parents working in other provinces ($f = 57$, $p = 30.65$) and the political atmosphere in the government that comes from Coup ($f = 55$, $p = 29.57$) Boredom with traditional politics ($f = 40$, $p = 21.50$).

Keywords: Attitude, Political Participation, Election

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 43 (3) ระบุว่า บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ “เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรือถ่วงการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ” มาตรา 133(3) ระบุว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย...” มาตรา 254 ระบุว่า “ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติ หรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้” มาตรา 256 (1) “ผู้ติข้อแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจาก...ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย” และมาตรา 258 (1) ระบุว่า “ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล...ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองรวมถึงตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยอิสระปราศจากการครอบงำไม่ว่าด้วยทางใด” จากมาตราทั้ง 5 ของรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2560 ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการรับรองสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนชาวไทย โดยมีความพยายามขยายและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองได้ง่ายขึ้น

ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น สุจิต บุญบงการ (2545) ถือว่าเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาการเมืองหรือในอีกนัยหนึ่งก็คือการ “ทำให้เป็นประชาธิปไตย” (Democratization) สุจิตเน้นย้ำว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ รุ่ง แก้วแดง (2543) ระบุว่าในช่วง 10 ปี หลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความหมายคือ การชุมนุม การประท้วง และการสนับสนุนในการร่างรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (2548) และประจักษ์ ก้องกีรติ (2548) ชี้ให้เห็นว่า ในช่วงแรกที่แนวคิดประชาธิปไตยเริ่มเบ่งบานในสังคมไทยนั้น ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียกร้องสิทธิ เสรีภาพนั้นคือขบวนการนิสิต นักศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญทางการเมืองไทย เป็นปัญญาชน และพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือก็คือ การเคลื่อนไหวในการต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น เริ่มต้นจากโรงเรียนและมหาวิทยาลัย มนตรี วิรุโหมไท (2554) สำราญ วิเศษ (2554) มีข้อสรุปคล้ายคลึงกันว่า แม้ในปัจจุบันบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาได้ลดน้อยลงจากในอดีต บ่อยครั้งจึงเกิดคำถามว่า นักศึกษา เพื่อการพัฒนาประเทศหายไปไหน

สังคมไทยมักมีคำถามถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ขาดนักศึกษา แต่ในกรณีนี้ อุเชนทร์ เชียงแสน (2561) อธิบายว่าแม้ในความเป็นจริงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษานั้นลดลง แต่ในความเป็นจริงไม่ได้ลดลง แต่อาจแปรเปลี่ยนไปเป็นการเข้าร่วมกับสมาพันธ์ หรือสมัชชาต่าง ๆ จนทำให้บทบาทของการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากโรงเรียน และมหาวิทยาลัยอาจดูพร่าเลือนไปแต่อย่างไรก็ดีนับตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมาบทบาทการมีส่วนร่วมของนักเรียน นักศึกษากลับมีบทบาทที่ชัดเจนอย่างก้าวกระโดด นับจากกลุ่มแรกคือ เยาวชนปลดแอก (ปัจจุบัน คือ ประชาชนปลดแอก) และกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองของนักเรียน นักศึกษาเริ่มกลับมามีบทบาทมากขึ้น และทำให้การเมืองถูกมองเห็นอีกครั้งในพื้นที่ของโรงเรียนและมหาวิทยาลัย การเมืองในระบอบประชาธิปไตยสมัยใหม่นั้นจะขาดกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองไปไม่ได้ (Almond & Powell, 1980) และถ้าหากนักเรียน นักศึกษาคือหัวหอกของการมีส่วนร่วมทางการเมือง (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2548) นักศึกษารัฐศาสตร์ก็อาจเรียกได้ว่าคือหัวหอกในบรรดาหัวหอกทั้งหลาย อีกทั้งการที่การศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองปัจจุบันนั้นมักให้ความสนใจต่อภาคประชาชนกลุ่มต่าง ๆ แต่การศึกษาวิจัยโดยมีนักศึกษาเป็นกลุ่มเป้าหมายกลับลดน้อยลงอย่างมาก ในการนี้ในฐานะที่ผู้วิจัยปฏิบัติการสอน ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้ง ว่ามีความสอดคล้องกับทฤษฎีบท หรือปรากฏการณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองในปัจจุบันอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

การทบทวนวรรณกรรม

ดิน ปรัชญพฤทธ์ (2546) นิยามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนว่า การเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การเข้าไปมีเสียงในการกำหนดนโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพิจารณาผลกระทบของนโยบาย เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง จันทนา สุทธิจารี (2544) จำแนกการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้ 2 รูปแบบ คือ 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบเป็นทางการซึ่งมีกฎหมายรองรับ ได้แก่ การเลือกตั้ง การใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และการจัดตั้งและเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือการรวมตัวเป็นกลุ่มผลประโยชน์ 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ การเดินขบวนหรือการชุมนุมประท้วง และการก่อความวุ่นวายทางการเมือง ซึ่งคล้ายกับที่ ไนล์ และเวอร์บา (Nie and Verba, 1975; อ้างถึงในสิทธิพันธ์ พุทธิพน, 2543) ได้แบ่งกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 4 รูปแบบคือ 1) การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2) การรณรงค์หาเสียง 3) การติดต่อขึ้นต้นของประชาชน 4) การรวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมบางอย่างขององค์กรหรือกลุ่มเกี่ยวกับปัญหาทางการเมืองและสังคมทั้งทางการเมืองและไม่เป็นทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นความเกี่ยวเนื่องกับการใช้อำนาจของประชาชนในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศ ทั้งทางตรงและอ้อม โดยเจตนาหรือไม่เจตนา แต่มีเป้าหมายสำคัญคือการทำให้ประเด็นที่กลุ่มตนให้ความสำคัญเข้าไปมีอิทธิพลทางการเมืองในระดับรัฐ ข้อเสนอแนะเป็นไปดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 286(1) คือ ด้านบทบาทการมีส่วนร่วม

ทางการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ด้านการรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมือง และด้านการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง

สำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษานั้น วัฒนชัย ศิริญาณ (2554) พบว่า ในจังหวัดอุบลราชธานี นักศึกษาใช้สิทธิในการเลือกตั้งอยู่ในระดับมากแต่ภาพรวมมีอยู่ในระดับน้อย ทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มในชุมชน การช่วยรณรงค์หาเสียง การพูดคุยเรื่องพรรคการเมืองกับบุคคลอื่นและการสนใจติดตามหาเสียงของนักการเมือง ซึ่งเหตุผลหลักคือสถานะทางครอบครัวที่ทำให้นักศึกษาต้องทำงานและเรียนไปพร้อมกันจนไม่มีเวลาทำกิจกรรมอื่น เอื้ออารี เศรษฐวานิช (2554) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ไม่มีเวลาว่างที่มากในการมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการเนื่องจากต้องใช้เวลาไปกับการศึกษานานา จันทรตรี และคณะ (2554) พบว่า ในจังหวัดจันทบุรี นักศึกษาไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แสดงความคิดเห็นทางการเมือง และรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญที่สุดคือรายได้ของครอบครัว สำราญ วิเศษ (2554) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนครพนม ไม่มีโอกาสการเข้าร่วมการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเพราะไม่มีเวลาว่างเพียงพอ ทศพร ทรัพย์สนอง (2555) พบว่าพฤติกรรมการรับข่าวสารข้อมูล และพฤติกรรมทางการเมืองของผู้ปกครองของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามแปรผันตรงกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา สมพร เพ็ญจันทร์ (2558) พบว่า รูปแบบการศึกษา สังคม และครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ส่งผลสำคัญต่อการรับรู้ข่าวสาร การกล่อมเกลางานทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง เทิดศักดิ์ ย่อแสงรัตน์ และวรารณณ์ เทพสัมฤทธิ์พร (2560) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตมีความรู้ ความเข้าใจ ทางการเมืองที่สูงส่งผลต่อการมีส่วนร่วมด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน แต่ด้วยสถานะความเป็นนักศึกษาจึงไม่อาจมีส่วนร่วมในระดับเป็นทางการ กฤษชพลณ์ บุญครอง และศิวัช ศรีโศคงกุล (2562) พบว่า นักศึกษามีความเข้าใจทางการเมืองเป็นอย่างดี แต่มีความรู้ความสนใจทางการเมืองค่อนข้างน้อย ซึ่งเป็นผลมาจากการถูกปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในช่วงที่ผ่านมา

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษานั้นมีอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ซึ่งมักเข้าร่วมแบบไม่เป็นทางการ อันเป็นผลจากการที่นักศึกษาอยู่ใกล้ชิดกับเรื่องราวทางวิชาการและสังคมกว่าปัจจัยหลายด้าน อาทิ เวลาว่าง ลักษณะวิชาที่เรียน หรือแม้แต่วัฒนธรรมทางการเมืองของมหาวิทยาลัย และวัฒนธรรมทางการเมืองของรัฐ มีผลต่อการอยากมีส่วนร่วมของนักศึกษาโดยเฉพาะปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้นักศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการหารายได้เสริม มากกว่าจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2565 ทุกคนในทุกชั้นปี จำนวน 350 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวน 186 คน ที่มาจากการใช้สูตรการคำนวณของทาร์ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ความเชื่อมั่น 95%

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นคำถามเป็นแบบเลือกตอบ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี ภูมิลำเนา รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดา และอาชีพของมารดา ตอน

ที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert, 1961) โดยตอนที่ 2 คือ การประเมินการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาใน 4 ด้านซึ่งสังเคราะห์มาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ตอนที่ 3 คือ การประเมินทัศนคติต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษา และตอนที่ 4 เป็นการตอบแบบอัตนัยเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามโดยการหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงก์กับข้อคำถาม (IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543) ซึ่งข้อคำถามทุกข้อผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 ชุดเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่ได้จากข้อคำถามในภาพรวมทั้งฉบับและแยกในรายด้านมีค่ามากกว่า 0.7 ซึ่งถือว่ามากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 186 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางสถิติ โดยนำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน และนำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ Statistical package for the social science (SPSS) for Windows Version 11.0 เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ 3.การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องทัศนคติของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้ง: กรณีศึกษานักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ศึกษาทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ทัศนคติต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีทิศทางในเชิงบวกอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$) ข้อที่มีมุมมองในเชิงบวกซึ่งการเลือกตั้งเป็นกลไกการใช้อำนาจอธิปไตยหรือการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Partition) ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ($\bar{x} = 4.78$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การเลือกตั้งเป็นกลไกที่จะควบคุมให้ผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งจากการเลือกตั้งตระหนักอยู่เสมอว่า ต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ($\bar{x} = 4.65$) การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นพลเมือง ($\bar{x} = 3.04$) อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

2. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.60$, $SD. = 1.04$) เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่านักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมือง

เมือง ด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$, $SD. = 0.95$) การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.56$, $SD. = 1.10$) ด้านการรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.54$, $SD. = 1.05$) และด้านการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.03$, $SD. = 1.07$) ตามลำดับ

3. ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ คือ การที่ครอบครัวนักศึกษามีรายได้น้อย ทำให้นักศึกษาต้องทำงานเลี้ยงตนเอง/แบ่งเบาภาระการเงิน ($f = 59$, $p = 31.72$) การที่บิดามารดาไปทำงานต่างจังหวัด ทำให้นักศึกษาต้องดูแลญาติพี่น้อง หรือคนชรา ($f = 57$, $p = 30.65$) บรรยากาศทางการเมืองในรัฐบาลที่มาจากพรรคการเมือง การควบคุมดูแลจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยอ้างความมั่นคง ($f = 55$, $p = 29.57$) ความเบื่อหน่ายการเมืองแบบเดิม ($f = 40$, $p = 21.50$) มองว่ามีส่วนร่วมทางการเมือง และการเลือกตั้ง เสียเวลา (ไม่ระบุเหตุผล) ($f = 32$, $p = 17.20$) เรียนเพราะอยากทำงานราชการไม่ได้อยากทำงานการเมือง ($f = 17$, $p = 09.14$) และไม่สนใจการเมืองอย่างจริงจัง (ไม่ระบุเหตุผล) ($f = 12$, $p = 06.45$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องทัศนคติของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้ง: กรณีศึกษานักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า ทัศนคติต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ทัศนคติต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีทิศทางในเชิงบวกอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$) ข้อที่มีมุมมองในเชิงบวกซึ่งการเลือกตั้งเป็นกลไกการใช้อำนาจอธิปไตยหรือการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Partition) ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ($\bar{x} = 4.78$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การเลือกตั้งเป็นกลไกที่จะควบคุมให้ผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งจากการเลือกตั้งตระหนักอยู่เสมอว่า ต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ($\bar{x} = 4.65$) การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นพลเมือง ($\bar{x} = 3.04$) อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.60$, $SD. = 1.04$) เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า นักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$, $SD. = 0.95$) การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.56$, $SD. = 1.10$) ด้านการรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.54$, $SD. = 1.05$) และด้านการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.03$, $SD. = 1.07$) ตามลำดับ

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ คือ การที่ครอบครัวนักศึกษามีรายได้น้อย ทำให้นักศึกษาต้องทำงานเลี้ยงตนเอง/แบ่งเบาภาระการเงิน ($f = 59$, $p = 31.72$) การที่บิดามารดาไปทำงานต่างจังหวัด ทำให้นักศึกษาต้องดูแลญาติพี่น้อง หรือคนชรา ($f = 57$, $p = 30.65$) บรรยากาศทางการเมืองในรัฐบาลที่มาจากพรรคการเมือง การควบคุมดูแลจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

โดยอ้างความมั่นคง ($f = 55, p = 29.57$) ความเบื่อหน่ายการเมืองแบบเดิม ($f = 40, p = 21.50$) มองว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการเลือกตั้งเสียเวลา (ไม่ระบุเหตุผล) ($f = 32, p = 17.20$) เรียนเพราะอยากทำงานราชการไม่ได้อยากทำงานการเมือง ($f = 17, p = 09.14$) และไม่สนใจการเมืองอย่างจริงจัง (ไม่ระบุเหตุผล) ($f = 12, p = 06.45$)

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องทัศนคติของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้ง: กรณีศึกษานักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดแต่ก็อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ด้านการรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมือง และด้านการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองนักศึกษาจะมีส่วนร่วมในระดับน้อย สอดคล้องกับวัณชัย ศิริญาณ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยในจังหวัดอุบลราชธานี นภา จันทร์ตรี และคณะ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดจันทบุรี สมพร เพ็ญจันทร์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วรณีย์ ปิงสกุลยานนท์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นต้น งานวิจัยทั้งหมดนี้มีข้อค้นพบสอดคล้องกันว่าไม่ว่าจะประเมินการมีส่วนร่วมด้านใดบ้างและจำนวนกี่ด้าน ทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาตามที่กล่าวถึงการไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านที่กล่าวถึงการเข้าร่วมเคลื่อนไหวทางการเมืองมักจะมีความเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. ทัศนคติต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ แสดงว่านักศึกษาเชื่อมั่นว่าการเลือกตั้งนั้นเป็นกลไกการใช้อำนาจอธิปไตยหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย เป็นกลไกที่จะควบคุมให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งจากการเลือกตั้งตระหนักอยู่เสมอว่าต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน และทั้งนี้การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงความเป็นพลเมือง แม้จะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดจากทุกด้านแต่ก็มีระดับทัศนคติที่อยู่ในระดับมากอยู่ดี สอดคล้องกับพิสิษฐกุล แก้วงาม และธัญมัย รังสิกรรพุม (2559) ที่ศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองไทยในทัศนคติของนักศึกษารัฐศาสตร์ปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า นักศึกษารัฐศาสตร์นั้นมองว่าการเลือกตั้งคือวัฒนธรรมประชาธิปไตยที่เด่นชัดที่สุด และเป็นสัญลักษณ์ทางสังคมที่สำคัญในการยืนยันสิทธิความเป็นพลเมืองและสอดคล้องกับทฤษฎีของ บุญครอง และศิวัช ศรีโกคำกุล (2562) ที่ศึกษาเรื่องนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นกับความตื่นตัวทางการเมือง พบว่า ภาพรวมนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีข้อเสนอที่น่าสนใจว่าความตื่นตัวทางการเมืองเป็นผลมาจากการถูกปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของการเมืองไทยในช่วงที่ผ่านมา นักศึกษาที่ไม่มั่นใจว่าการเคลื่อนไหวทางการเมืองจะมีความปลอดภัยจึงเลือกการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการใช้ระบบเลือกตั้งเป็นช่องทางสำคัญในการแสดงออก

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยมากเป็นปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การที่ครอบครัวนักศึกษามีรายได้น้อย การที่บิดามารดาไปทำงานต่างจังหวัด ทำให้นักศึกษาต้องดูแลครอบครัวแทนจนไม่มีเวลาให้ความสำคัญต่อการเมือง รองลงมาเป็นปัจจัยทางการเมือง ได้แก่ บรรยากาศทางการเมืองแบบปิดที่ไม่เอื้อต่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง และความเบื่อหน่ายการเมืองแบบเดิม และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือนักศึกษารัฐศาสตร์ คนนั้นไม่ได้สนใจการเมืองแต่ต้น สอดคล้องกับพิสิษฐ์ศักดิ์ ห้วยหงษ์ทอง (2551) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม นภา จันทร์ตรี และคณะ

(2554) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดจันทบุรี และทศพร ทรัพย์สนอง (2555) ได้ศึกษาเรื่องระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม ค้นพบสอดคล้องกันว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการที่นักศึกษาจะมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยคือปัจจัยทางเศรษฐกิจของครอบครัว เนื่องด้วยการมีภาระทางเศรษฐกิจทำให้ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ความสนใจในเรื่องอื่น รวมถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อพิจารณา ร่วมกับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะนำมาสู่ข้อสรุปสำคัญคือไม่ว่าจะประเมินการมีส่วนร่วมทางการเมือง กี่ด้าน และมีการนิยามด้านต่าง ๆ เช่นใด นักศึกษามีทัศนคติไปในทางเดียวกันว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญที่สุดคือการ ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ซึ่งเหตุผลสำคัญที่พบร่วมกันคือ การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งคือกระบวนการยืนยันการมีสิทธิ์ทางการเมืองที่เป็น รูปธรรมชัดเจนที่สุดที่แสดงถึงวัฒนธรรมประชาธิปไตยที่เด่นชัดที่สุด และในทางกลับกันนักศึกษาจะมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมืองน้อยที่สุด ด้วยเหตุผลที่พบคล้ายกันคือการไม่มีเวลามีส่วนร่วมอันเกิดจากสถานะของการเป็นนักศึกษาที่ต้องเรียน หนังสือเป็นสำคัญ และอีกปัจจัยสำคัญพอ ๆ กันคือสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักศึกษาที่ทำให้นักศึกษาต้องใช้เวลากับการ ทำงานเลี้ยงชีพมากกว่าเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ควรมีนโยบายที่ส่งเสริมความรู้ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้นักศึกษา

1.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ควรมีแผนในการปรับโครงสร้างหลักสูตรที่สามารถสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง เพื่อให้นักศึกษาทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองที่เป็นปัจจุบัน และสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ส่งเสริมการจัดตั้งชมรมที่เกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษามีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเมือง อันจะเป็นพื้นฐานที่ดีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อไป

2.2 มหาวิทยาลัยควรมีการทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อจัดอบรมความรู้ด้านการเมืองให้กับ บุคลากรภายนอก เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้งมาอบรมความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้นักศึกษา รวมทั้งการส่งนักศึกษาเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้ง หรือการฝึกงานในหน่วยงานนั้น ๆ ทำให้นักศึกษามีพัฒนาการในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

2.3 ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองหรือกิจกรรมทางการเมืองผ่านสื่อที่หลากหลายใน มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาเพิ่มขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรมีการศึกษาเชิงลึก โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อที่จะสามารถอธิบายสาเหตุ และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาให้ชัดเจนมากขึ้น อันจะนำไปสู่แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ นักศึกษาได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎพลณ์ บุญครอง และศิวัช ศรีโกคางกุล. (2562). นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นกับความตื่นตัวทางการเมือง. *วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง*, 8(3), 95-119.
- จันทนา สุทธิจารี. (2544). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*. กรุงเทพฯ: วี.เจ. พรินตติ้ง.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2551). *เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ติน ปรัชญพฤทธิ. (2546). *ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศพร ทรัพย์สนอง. (2555). ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม. *กระแสวัฒนธรรม*, 13(23), 46-60.
- เทิดศักดิ์ ยอแสงรัตน์ และวราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร. (2560). ทักษะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 13(2), 37-57.
- นภา จันตรี และคณะ. (2554). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดจันทบุรี*. (รายงานผลการวิจัย). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ประจักษ์ ก้องกีรติ. (2548). *และแล้วความเคลื่อนไหวก็ปรากฏ: การเมืองวัฒนธรรมของนักศึกษาและปัญญาชนก่อน 14 ตุลา*. นนทบุรี: ฟาเดียวกัน.
- พิสิทธิศักดิ์ ห้วยหงษ์ทอง. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิสิษฐกุล แก้วงาม และธัญมัย รังสิกรพุม. (2559). วัฒนธรรมทางการเมืองไทยในทัศนคติของนักศึกษารัฐศาสตร์ปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ครั้งที่ 1 “ท้องถิ่นวิถีต้น” ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21* (น. 105-112). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มนตรี ฐิโรโธ. (2554). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการใช้วาทกรรมทางการเมืองในช่วง พ.ศ. 2548-2553*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). *การศึกษาไทยปี ค.ศ.2000*. *วารสารสุโขทัยธรรมาธิราช*, 12(3), 36-39.
- วรรณิ ปิงสกุลยานนท์. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วัฒนชัย ศิริญาณ. (2554). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยในจังหวัดอุบลราชธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมพร เพื่องจันทร์. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*. *วารสารสนเทศมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต*, 14(2), 97-106.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. (2565). *รายงานจำนวนนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2565*. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2565, จาก <http://miscenter.pcr.ac.th/report-mis>.
- สำราญ วิเศษ. (2554). กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 2(1), 5-12.

- สิทธิพันธ์ พุทธทนต์. (2543). *สังคมวิทยาการเมืองกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. (2548). *การเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- อุเชนทร์ เชียงเสน. (2561). *การเมืองภาคประชาชน*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- เอื้ออารี เศรษฐวานิช. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. *วารสารการเมือง การบริหารและกฎหมาย*, 3(3), 309-327.
- Almond, G.A. and Powell Jr., G.B. (1980). *Comparative Politics Today: A world View*. Boston: Little, Brown and Company.